

▶ **A MEKSZ által vezetett másodlagos piaci almunkacsoport javaslatának fontosabb megállapításai a másodlagos piac működéséről**
Összefoglaló

▶ MEKSZ ▶ 2020. 09. 03.

Az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszer (továbbiakban EKR) hazai bevezetéséhez szükséges szabályok kidolgozásáért felelős, ITM energia – klímapolitikáért felelős államtitkársága által vezetett munkacsoport létrehozott egy almunkacsoportot azzal a céllal, hogy javaslatot tegyenek az EKR másodlagos piacának kidolgozására. Az Almunkacsoportot a MEKSZ vezette, mint a villamosenergia- és földgáz-kereskedelmi engedélyesek érdekképviselői szervezete, valamint a potenciális kötelezettek közül közvetlenül is részt vettek a javaslat kidolgozásában: E.ON + ELMŰ-ÉMÁSZ, a MET, a MOL, az MVM, valamint a MEKH és a HUPX Csoport.

A másodlagos piaci almunkacsoport javaslata a másodlagos piac működésére

Összefoglaló

Az Almunkacsoport célul tűzte ki a hatékony, likvid, azaz működőképes másodlagos piac modelljének megalkotását. Az energiahatékonysági megtakarítás sok mindenben hasonlít a Magyarországon is működő származási garanciára (guarantee of origin – GoO). Ezért – idő- és költség-hatékonysági okok miatt – a GoO rendszerre kiépített/kiépülőben lévő infrastruktúrát javasolják felhasználni.

Előnye:

A hatékony másodlagos piac csökkentheti a résztvevők adminisztrációs és pénzügyi terheit, valamint a kis kötelezettek a kötelezettségeiket fizikai teljesítés nélkül tudják teljesíteni.

Az energiahatékonysági intézkedések bejelentése (regisztrációja):

Az Almunkacsoport azt feltételezi, hogy a MEKH a munkateher csökkentése érdekében online felületet alakít ki a bejelentésekre és előírja a szükséges dokumentációt. A megtakarítás bejelentése kockázatcsökkentési okokból csak az intézkedést követően történjen meg. A MEKH számlán vezeti a megtakarításokat, amellyel minden kötelezett rendelkezik. Az egyes évek között lehetőség van az átvetetésre (bankolás).

Intézkedések bilaterális átruházása:

Bejelentést követően a megtakarításokkal az ún. White Certificate-ek (WhC, fehér bizonyítvány) formájában lehetne kereskedni. A WhC javasolt definíciója: „olyan forgalomképes elektronikus okirat, mely közhitelesen tanúsítja valamely energiahatékonysági megtakarítás megvalósítását, mértékét, idejét és amely a MEKH által üzemeltetett közhiteles elektronikus számlarendszerben szerepel”. A kereskedés történhet bilaterálisan. A tranzakció online felületen történik, amely során az eladó átutalja a tranzakcióval érintett fehér bizonyítványokat.

Szervezett piaci kereskedelem:

A WhC szervezett piac kialakítására a HUPX cégcsoport bejelentette az érdeklődését. Az Almunkacsoport álláspontja, hogy a szervezett piaci kereskedés opcionális legyen, és önkéntes alapon történjen. A másodlagos piac kialakítására sem a HUPX-nek, sem más vállalkozásnak nem lenne kizárólagossági joga. Az Almunkacsoport az aukciós kereskedési piac megvalósítását támogatja. A szervezett piaci kereskedelem a központi szerződő félen keresztül történik, így anonim és automatizált. A self-clearing pedig biztosítja az ügyletek teljesülését, így egyszerű ügyintézetet biztosítva a feleknek.

Felelősség a megtakarítás mögötti intézkedésekért:

Az Almunkacsoport álláspontja szerint a másodlagos piac iránti bizalomhoz elengedhetetlen, hogy a standard termékként jóhiszeműen megvásárolt WhC ne legyen utólagos hatósági intézkedés miatt érvényteleníthető. A másodlagos piacon csak a kötelezettséggel szembeni elszámolhatóság iránti jog cserél gazdát, a megtakarítás mértéke, elszámolhatósága iránti felelősség marad annál, aki bejelentette az intézkedést.

Megtakarítás önálló bejelentése nem kötelezett részéről:

Az Almunkacsoport javaslata, hogy a kötelezettek mellett előminősített harmadik fél (pl. ESCO cég) is rendelkezhesen önálló számlával és felelősséggel. Így könnyebben tudnak piacra lépni, könnyebben tudják értékesíteni a kiállított WhC-t. Ez a kínálati oldal erősödését és az árverseny fokozódását eredményezi. Továbbá harmadik fél által bejelentett megtakarítás esetén is igaz, hogy a bejelentő, jelen esetben az ESCO cég felel az intézkedésért.

Másodlagos piac indulása:

A másodlagos piac indulása kapcsán az Almunkacsoport a fokozatosságot javasolja. A bilaterális kereskedelmet már az EKR indulásától lehetővé kell tenni, majd erre javasolt online felületet biztosítani. A szervezett piac indulásának javasolt időpontja 2022.09.01.

